

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunta

11.6.2009

ILMOITUS JÄSENILLE

Asia: **KOMITOLOGIA**

Johdanto: Mitä on komitologia?

Kansallisten lainsäädäntöjärjestelmien tapaan Euroopan yhteisön toimielimet ovat luoneet järjestelmän täytäntöönpanotoimia varten, sillä lainsäätäjä ei voi päättää kaikista asioista perussäädöksissä. EU:n toimeenpanovallan käyttäjänä komissio on vastuussa tällaisten täytäntöönpanotoimenpiteiden hyväksymisestä (kts. EY:n perustamissopimuksen 202 artikla). Tämä tehtävä on delegoitu komission erityiskomiteoille, joissa jäsenvaltioiden ministeriöiden asiantuntijat tapaavat säännöllisin väliajoin. Tämän komiteajärjestelmän johdosta täytäntöönpanotoimenpiteitä koskevia päätöksentekomenettelyjä kutsutaan tavallisesti "komitologiaksi".

Jokaisessa perussäädöksessä määritellään (erityisiä) täytäntöönpanotoimenpiteitä koskevan toimivallan siirtämisestä yhdelle (tai useammalle) erityiskomitealle käyttäen yhtä tai useampaa erityismenettelyä, joista säädetään "komitologiapäätöksessä"¹.

Menettelyt

Vuoden 1999 komitologiapäätöksessä säädetään kolmesta menettelystä (neuvoa-antava menettely, hallintomenettely ja sääntelymenettely).

¹ Neuvoston päätös 1999/468/EY, tehty 28 päivänä kesäkuuta 1999, menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä (EYVL L 184, 17.7.1999, konsolidoitu versio: EUVL C 255, 21.10.2006, s. 4).

- **Neuvoa-antavassa menettelyssä** päätös jätetään komissiolle (joka ottaa huomioon komitean lausunnon)
- **Hallintomenettelyssä** neuvosto voi tehdä eri päätöksen, jos komitea antaa kielteisen lausunnon. Neuvosto ei kuitenkaan voi hylätä komission esittämää toimenpidettä. Hallintomenettelyä käytetään eniten yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanotoimenpiteissä.
- **Sääntelymenettely** rajoittaa komissiota enemmän. Jos komitea ei vahvista toimenpide-ehdotusta, neuvosto voi hylätä sen (määräenemmistöllä).

Parlamentti on toistuvasti vaatinut parempia valvontaoikeuksia **yhteispäätösmenettelyn** mukaisesti annettuun lainsäädäntöön perustuviin komitologiapäätöksiin. Vuonna 2006 otettiin käyttöön uusi valvonnan käsittävä sääntelymenettely (komitologiapäätöksen 5a artikla).

Valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä on sovellettu "laajakantoisiin toimenpiteisiin", joilla muutetaan (yhteispäätösmentelyllä annetun) perussäädöksen¹ muita kuin keskeisiä osia.

Valvonnan käsittävässä sääntelymenettelyssä jäsentensä enemmistöllä toimivalla Euroopan parlamentilla on komission päätöstä koskeva **veto-oikeus**, jos se ei hyväksy toimenpiteen sisältöä (katso myös työjärjestyksen 88 artikla).

Mitä komitologia merkitsee käytännössä?

Komissio toimitta säännöllisesti kaikki komitologiatoimenpiteitä koskevat ehdotukset ja niitä koskevat tiedot Euroopan parlamentille. Puheenjohtajiston pääosasto välittää ne perussäädöksestä vastaavalle valiokunnalle (ja lausunnon antaville valiokunnille). Valiokunnan sihteeristö välittää tiedot jäsenille ja poliittisen ryhmän hallintovirkamiehille.

Maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan osalta suurin osa komitologiatoimenpiteistä on koskenut hallintomenettelyjä, jotka annetaan Euroopan parlamentille vain "tiedoksi".

Useat toimet (käsittelevät usein elintarvikkeiden turvallisuutta koskevaa lainsäädäntöä) sisältävät sääntelymenettelyn mukaisen parlamentin "valvontaoikeuden". Päätöksen 1999/468/EY 8 artiklan mukaisesti parlamentti voi (**yhden kuukauden kuluessa**) hyväksyä päätöslauselman, jossa se katsoo, että kyseiset toimenpiteet **ylittäisivät** perussopimuksessa komissiolle annetun **täytäntöönpanotoimivallan**. Jos maatalousvaliokunta on asiasta vastuussa, sen sihteeristö asettaa määräajan toimenpidettä koskevan vastalauseen esittämiselle.

Toimenpiteet, jotka kuuluvat uuden valvonnan käsittävän sääntelymenettelyn piiriin, antavat Euroopan parlamentille todellisen valvontavallan (ja vastuun). Jos jäsenten enemmistö hyväksyy toimenpide-ehdotusta vastustavan päätöslauselman, kyseinen ehdotus jää hyväksymättä komissiossa, joka voi sen jälkeen esittää tarkistetun ehdotuksen tai antaa lainsäädäntöesityksen.

¹ Katso päätöksen 1999/408/EY 2 artiklan 2 kohtaa, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2006/512/EY.

Yleisesti Euroopan parlamentilla on **kolme kuukautta** aikaa vastustaa toimenpide-ehdotusta. Perussäädöksessä voidaan asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa säätää määräaikojen pidentämisestä tai lyhentämisestä. Lähettäessään toimenpide-ehdotuksen jäsenille, sihteeristö asettaa asianmukaisen määräajan vastauksille, jotta kyseisen määräajan aikana voidaan soveltaa työjärjestyksen 88 artiklan menettelyä.

(Huom: Siitä lähtien, kun on sovellettu valvonnan sisältävää hallintomenettelyä, Euroopan parlamentti on hyväksynyt valvonnan sisältävän hallintomenettelyn mukaisesti kaksi toimenpide-esitystä vastustavaa muodollista päätöslauselmaa.¹⁾)

Lisätietoja:

DG IPOL:n sovittelu- ja yhteispäätösyksikkö on julkaissut jäsenille tarkoitetun yksityiskohtaisen komitologiakäsikirjan.

Viitteet:

- Neuvoston päätös 1999/468/EY, tehty 28 päivänä kesäkuuta 1999, menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä (konsolidoitu versio).
- ottaa huomioon Euroopan parlamentin ja komission välisen sopimuksen menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2006/512/EY, soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä (EUVL C 143, 10.6.2008, s.1)
- Euroopan parlamentin työjärjestys, artikla 88

Lissabonin sopimuksessa on määräys, jolla säännellään yksityiskohtaisesti niin sanottuja säädösvallan siirron nojalla annettuja säädöksiä, joilla muutetaan tai korvataan muuta kuin olennaista lainsäädäntöä (joka korvaa valvonnan käsittävän sääntelymenettelyn) Nykyiset menettelyt säilyvät kuitenkin voimassa niiden toimenpiteiden osalta, jotka perustuvat voimassaolevaan lainsäädäntöön. Lisäksi Lissabonin sopimuksessa säädetään mahdollisuudesta siirtää täytäntöönpanovaltaa komissiolle yhteispäätösmenettelyn mukaisesti hyväksytyllä asetuksella.

AGRI-valiokunnan sihteeristö ja yhteispäätösyksikön kollegat vastaavat mielellään kysymyksiin.

¹ Televisioiden energiamerkinnöistä 6. toukokuuta 2009 annettu päätöslauselma ja riskinhallintaa koskevien teknisistä säännöksistä 16. joulukuuta 2008 annettu päätöslauselma.